

8. september 2022

UKA2022/46

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Tunup namminerisamik kommuuinngorsinnaanerata nalilernissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq

(Inatsisartunut Ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut)

Nunatta Kangia immikkut kommuuinngoqqissava?

Naak tunumi aningaasatigut aaqqiissuteqarnerit pissarsiaqarnarnerusut kommuunimiit isumagineqartaraluartut inuisa qanimut kissarlaatumik isumagineqarunnaarnerisa kinguneri ullumikkut atuupput. Aqquserngit putoqanngikkaluit, innuttaasut tillernerat qanimut kialaartinneqanngippat najugaqarfik kipusooraluttuinnassaaq siunertaarullunilu.

Kommuunit namminersortumik ingerlasinnaanerata Siumup aallartinnerminiilli ataqqisaraa, taamaaginnarnissaalu Siumumit sulissutiguassavarput.

Siumup anguniagaraattaaq kommuunit aningaasaqarnikkut suliassatigullu namminersortuunerisa ineriartortinnissaat, kommuunik aaqqiissusseqqinnermi pilersaarusaasimasut isumaqatigiissutillu nutaat naapertorlugit, tamannalu kommunerujussuanngortitsineri ilaatigut tusiattumik piffinni arlalinni ingerlasimavoq, ilaannut allaat kipiluttunartorujussuanngorluni arlalippassuartigut. Piffiit ilaat pisinnaasaq sipporlugu ineriartupiloortinniakkat, ilaallu kinguussaasut.

Kommuunit ataatsimut kattussuutillugit Kommuunerujussuarnik pilersitsinerup kingorna paasinarsivoq Tasiilap Ittoqqortoormiullu Sermersuup Kommuunianut ilaatinneqalernerat sorpassuartigut kangiani najugaqartunut nukillaarsaataasoq. Allaammi kommuunerujussuanngortitsinerit kingunerisigut sulisut nuummut suliarlorlutik nuunngikkunik atorfirminnik annaasaqarnissaat piumasaqaataasarsimavoq, tamakkuli aningaasatigut nalunaarsuineri takussutissiatut takuneqarsinnaanngillat, naak oqaatiginiarneqartaraluartoq tunumi kommuunitigut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu atugarissaarnerusoqaleraluartoq.

Suna tamarmi tunumi kinguussaagaluttuinnarpoq, kinguussaagaluttuinnarnerullu kingunerai suliffissaaleqineri kisitsisit qaffakkaluttuinnarneri, inissaaleqinerup annertusiartornera, minnerunngitsumillu tunumi qangaaniilli kinaassuserisimasaq piorsarsimassuserlu tammariartuinnartoq. Malunngitsumik piffimmik nungusaanermik kinguneqartussamik aqqummik ingerlatsivugut. Inuit qanimut inuppalaarneq isummanillu pingaartitsineq atorlugu sullissinngikkutta, piumassuseerunneq naleqartinneqannginnermullu misigissuseq pullartatut tuniluuttussatut pilersikkaluttuinnassavarput, allatut oqaatigalugu akisussaaffimmik piumassusermillu ipisaalluta.

Kommunerujussuarnik naleqqussaaqqissinnaaneq kommunerujussuarmi innuttaasut amerlanerussuteqartut piumasarippassuk, aammalu tamanna kommunalbestyrelsip isumaqatigiittup piumasarippagu Siumup allannguiffigeqataassallugu aaqqiissuteqarfigissallugulu piareersimaffigaa.

Nunatta kangia ineriartoqqittariaqarpoq, innuttaasut kinaassuseqarnerat nammineersinnaanerallu pingaartillugit anguneqaqqissappata. Innuttaasut qanimut sullinneqarnissartik pisariaqartippaat, pingaartumillu tamat oqartussaaqataaneranni saaffiginninnerit sunniteqaqataanissamullu kiffartuunneqarnerit inornasaarneqartussaangitsut uterteqqinneqartariaqarput. Innuttaasummi pillugit sulivugut, taakkuli mattussuuppagut inorsillugillu. Taamaammat Nunatta kangiaata immikkut Kommuuninngortinissaa Siumumit sulissutiginiarparput.

Siumumit qulakkeerniarparput kommunerujussuit ilumut innuttaasut akornanni pitsaanerpaamik sunniteqarsinnaanersut, kommuunit tamarmik ataqaqatigiissakkamik namminerlu aamma pinngorartitsisinnaanermikkut immikkuullarissinnaassusertik atorlugu ineriartortitsisinnaanissaat innuttaasuni naleqassutsip nukittoqqutaasullu siuarsartuarneqarnissaat aallaavigalugit.

Kommunerujussuarni inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinissami tungaviuvoq uumassuilinnik uumaatsunillu atorluaanerulernissarput. Kommunerujussuit namminneerlutik nunanik allanik suleqateqarnissamut periarfissatik naapertorlugit inuutissarsiornikkut allatigullu ineriartortitsinermikki suleqateqartarnerat pissusissamisoorpoq, tamassumalu aamma innuttaasunut pitsaaqutissanik ujartuiffigineqartuarnissaa qulakkeerusupparput.

Ullumikkumullu kommuunerujussuit pilersinneqareernerisa kingorna inuussutissarsiutinik nutaanik pilersitsisoqarsimangilaq, aningaasarsiorniarnierlu kipiluttunaqaaq, allaat illoqarfiit arlallit immikkut kommuuniusimasut ullumikkut uninngaannalersimallutik, inuusuttunuttaaq allaat ineriartorluarnissamik periarfissaqartunut kingunerluuteqalersimalluni.

Kinguaariit nutaat tunumi periarfissaqartinneqassappata, inuusuttut ilinniarsimassutsikkut qaffassarnissaat pingaaruteqarluinnartutut Siumumiit isigaarput.

Kiffaanngissuseq, qanimut oqartussaaqataaneq, tamallu oqartussaaqataaneratt innuttaasutut tunumi pigileqqittariaqarpagut. Aaqqissuussaaneq Tunumut naleqqussagaanngilluinnartoq Sermersuumit nuuginnavillugu atorneqarpoq innuttaasunit naammagittarfigineqaannartussatut inissinneqarluni. Tunumi pissutsit piviusut aallaavigalugit ingerlatsineq tulluussarneqarsinnaagaluarpat piviusormita qanoq ullumikkut isikkoqassagaluarpa? Kommunerujussuit eqqunneqarmata aaqqissuussinikkut kukkuneq inuiaqatigiinnut akisusimavoq piffissaatillugulu aaqqiinarneq pisariaqarluinnarpoq, innuttaasullu atukkamikkut aaqqivigineqarasuarnissaat pisariaqarpoq.

Takornariaqarnikkut inuussutissarsiorsinnaanermut periarfissiinerit, aalisarnikkut inuussutissarsiornikkut periarfissiineq, niuernikkut torersumik orniginartumillu Pilersuisoq RAL-ilu suleqatiginerisigut aaqqissuussinernut periarfissiineq, kiisalu ilinniagaqarnikkut periarfissiinerit aqqtissiuussinnaasariaqarpagut.

Qulaani eqaariikkakka tungavigalugit politikikkut tunumi iliuuseqarfigisariaqakkat tassaapput:

- Kiffaangissuseq uterteqqinneqartariaqarparput
- Qanimut oqartussaaqataaneq uterteqqittariaqarparput
- Tamat oqartussaaqataanerat nukittorsartariaqarparput

Oqallilluarnissassinnik kissaallusi.